

Danuta Małkowska

Rachunkowość od podstaw

zbiór zadań z komentarzem
z rozwiązaniami

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa
Gdańsk 2024

Spis treści

1. Majątek przedsiębiorstwa jako przedmiot rachunkowości	7
1.1. Rachunkowość jako system ewidencji gospodarczej	7
1.1.1. Pojęcie i metody rachunkowości	7
1.1.2. Polityka, organizacja i zasady rachunkowości	8
1.1.3. Etyka w rachunkowości	10
1.2. Charakterystyka majątku przedsiębiorstwa	11
1.2.1. Istota i klasyfikacja zasobów majątkowych (aktywów)	11
1.2.2. Istota i klasyfikacja źródeł finansowania zasobów majątkowych (pasywów)	28
1.3. Bilans jako element sprawozdania finansowego	43
1.3.1. Istota i struktura rocznego sprawozdania finansowego	43
1.3.2. Znaczenie równania bilansowego w systemie rachunkowości	44
1.3.3. Istota, cechy i formy bilansu	46
2. Operacje gospodarcze i ich wpływ na zmiany majątku przedsiębiorstwa	71
2.1. Ruch okrężny zasobów majątkowych	71
2.2. Wpływ operacji gospodarczych na zmiany bilansu	72
2.2.1. Operacje bilansowe	73
2.2.2. Operacje wynikowe	84
2.3. Dokumentowanie operacji gospodarczych	93
2.3.1. Istota i klasyfikacja dowodów księgowych	93
2.3.2. Opracowanie i przechowywanie dowodów księgowych	95
3. Zasady ewidencji operacji gospodarczych na kontach	97
3.1. Konto jako podstawowe urządzenie księgowe	97
3.1.1. Pojęcie, budowa i rodzaje kont	97
3.1.2. Funkcjonowanie kont bilansowych	100
3.1.3. Zasada podwójnego zapisu i konsekwencje jej stosowania	102
3.1.4. Zestawienie obrotów i sald	105
3.2. Księgi rachunkowe	109
3.2.1. Pojęcie i struktura ksiąg rachunkowych	109
3.2.2. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych	110
3.2.3. Poprawianie błędów księgowych	112
4. Podział i łączenie kont	135
4.1. Podział poziomy; zasady funkcjonowania kont analitycznych	135
4.2. Łączenie kont; zasady funkcjonowania kont aktywno-pasywnych	148
4.3. Podział pionowy kont	163
4.3.1. Zasady funkcjonowania kont głównych i korygujących	163
4.3.2. Zasady funkcjonowania kont wynikowych	186
5. Ewidencja kształtowania się wyniku w różnych rodzajach działalności gospodarczej	197
5.1. Podział działalności gospodarczej	197
5.2. Przychody i koszty podstawowej działalności operacyjnej – podejście kalkulacyjne	200
5.2.1. Wynik ze sprzedaży w działalności handlowej	200
5.2.2. Wynik ze sprzedaży w działalności produkcyjnej	202
5.2.3. Wynik ze sprzedaży w działalności usługowej	205
5.3. Przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej	208
5.4. Przychody i koszty finansowe	209
5.5. Procedura ustalania wyniku finansowego – podejście kalkulacyjne	211
5.5.1. Wynik finansowy brutto i netto	211
5.5.2. Prezentacja wyniku finansowego w rachunku zysków i strat	216

6. Koszty podstawowej działalności operacyjnej – ewidencja uproszczona	255
6.1. Klasyfikacja kosztów działalności operacyjnej	255
6.2. Przekroje ewidencyjne kosztów działalności operacyjnej	257
6.2.1. Ewidencja i rozliczenie kosztów w układzie rodzajowym	257
6.2.2. Ewidencja i rozliczenie kosztów w układzie kalkulacyjnym	261
7. Inwestycje krótkoterminowe	287
7.1. Istota i podział inwestycji	287
7.2. Obrót pieniężny, jego dokumentacja i ewidencja	287
7.3. Wycena i ewidencja transakcji w walutach obcych	294
7.4. Wycena i ewidencja krótkoterminowych aktywów finansowych	296
8. Rozrachunki i wynagrodzenia	313
8.1. Istota i podział rozrachunków	313
8.2. Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	314
8.3. Rozrachunki publicznoprawne	315
8.4. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	318
8.5. Pozostałe rozrachunki	325
9. Materiały/towary	343
9.1. Dokumentacja i rozliczenie zakupu materiałów/towarów	343
9.2. Wycena i ewidencja zakupu materiałów/towarów	344
9.3. Wycena i ewidencja rozchodów według rzeczywistych cen zakupu	362
9.4. Wycena i ewidencja rozchodów materiałów według stałych cen ewidencyjnych	369
9.5. Ewidencja i rozliczenie kosztów zakupu materiałów	377
9.6. Istota, wycena i ewidencja obrotu towarowego	385
10. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	393
10.1. Zasady wyceny, dokumentacji i ewidencji środków trwałych	393
10.2. Ewidencja podstawowych zmian w środkach trwałych	399
10.3. Środki trwałe w budowie	401
11. Koszty podstawowej działalności operacyjnej – ewidencja pełna	419
11.1. Etapy ewidencji i rozliczania kosztów według III wariantu rachunku kosztów	419
11.2. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	443
11.3. Ewidencja i rozliczanie kosztów produkcji podstawowej	447
11.4. Kalkulacja kosztów jednostkowych	454
11.4.1. Istota i metody kalkulacji	454
11.4.2. Kalkulacja podziałowa prosta	455
11.4.3. Wycena produkcji niezakończonych	456
11.5. Rozliczenie kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży	463
12. Produkty pracy	467
12.1. Dokumentacja, wycena i ewidencja produktów pracy	467
12.2. Dokumentacja, wycena i ewidencja sprzedaży wyrobów gotowych	476
13. Pełna ewidencja kosztów a warianty sprawozdawcze rachunku zysków i strat	493
13.1. Wynik ze sprzedaży	493
13.1.1. Ustalenie wyniku ze sprzedaży produktów w sposób kalkulacyjny	494
13.1.2. Ustalenie wyniku ze sprzedaży produktów w sposób porównawczy	497
13.2. Wynik finansowy netto	518
13.2.1. Ustalenie i prezentacja wyniku finansowego w kalkulacyjnym rachunku zysków i strat	518
13.2.2. Ustalenie i prezentacja wyniku finansowego w porównawczym rachunku zysków i strat	520
13.3. Wynik finansowy brutto a podstawa opodatkowania	521
13.4. Podatek dochodowy odroczony	524
Wykaz kont syntetycznych dla celów szkoleniowych	567